

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בש"ת ומ"מ

דף ז.

1. **אמר רבא, חטאת ששחטה על מי שאינו מחוייב כלום,** כן היא גירסת רש"י (ועי' תוד"ה על מי), וקשה דאם מי שמחוייב עשה חשיב בר כפרה בחטאת, למה פסח ששחטו על מנת שיתכפרו בו ערלים לא נחשב שינוי בעלים הרי גם ערל מחוייב בפסח אלא שאין יכול לעשותו?

ע"ב

1. **היכי דמי, אי דליכא תשובה וכו', ואי דאיכא תשובה וכו',** והקשו אולי כשעובר בעשה אינח זבח רשעים, ועוד אולי איירי במי שהרהר תשובה בלבו ולא התוודה בפה שאינו רשע כמבואר בקידושין מט. ועדיין לא נמחל לו?
2. **האי זבחת להכי הוא דאתא, האי מבעי ליה לכדרב נחמן וכו'** וקשה הא דרשא דרב נחמן היא מסיפיה דקרא מהמילים "צאן ובקר" ועדיין ניתן ללמוד שינוי קודש מתחילת הפסוק?
3. **נאמר בפסח "הוא" בשחיטה לעכב, אבל אשם לא נאמר בו הוא אלא לאחר הקטרת אימורין והוא עצמו שלא הוקטרו אימוריו כשר,** וקשה מיניה וביה דאם מסברא אינו מעכב למה צריך "הוא" דפסח שישגלה עליו, ועוד קשה דלעיל ה: למדנו מאותה דחטאת שאשם אינו נפסל בשינוי קודש ולמה צריך קרא דהוא?

התשובות

1. כן הקשה **המקדש דוד** קו"א ד' א', **ובקה"י** ז' מחלק דערל כל זמן שערל אינו בכלל הכפרה של פסח, אע"פ שמתחייב על אי הבאתה, אבל מחוייב עשה הוא בכפרת חטאת, אלא שאינו בכלל הבאה של חטאת, אבל חטאת שתבוא ממילא תכפר.

ע"ב

1. עי' **מנחת חינוך** שסד' שכן הקשה הרבה קושיות כנ"ל, **ובאחרונים** תירצו די ש' ב' דינים בזבח רשעים, א' פסול בגוף הקרבן, וזה במי שעדיין לא יצא מכלל רשעו, והשני עיכוב בכפרה, וזה למי שעדיין לא עשה תשובה שלמה אף שהרהר תשובה או שלכתחילה לא היה עוונו כ"כ גדול, אבל לכפרה בעי תשובה שלימה.
2. כן הקשה **השפת אמת**, ותי' לפי קושיא אחרת, דאיך רצו ללמוד מקרא דזבחת פסח וגו' הא כל מה שדריש לעיל מ-ועשית פסח הוא בגלל שמיותר כי יש פסוק של זבחת, אבל לא ששניהם מיותרים, אלא שנלמד מהמשך הפסוק דכתיב צאן ובקר והלא פסח אינו אלא מן הצאן, אלא שבא ללמד שפסח הוא כדבר הבא מהצאן ומאי ניהו שלמים, וזה מה שמקשה הגמ' שבקר וצאן בעי לדרשא אחרינא.
3. ביאר **הטהרת קודש** דלולי "הוא" היינו אומרים שאף שאשם עצמו לא נפסל תפסל ההקטרה, ונ"מ דאם ירדו אין להעלותם בחזרה, וזה נלמה מהוא דפסח, ולעיל מאותה דחטאת יליף לשינוי קודש ב-ד' עבודות, וע"ע **שפת אמת**.

הערות, הארות, ומראי מקומות

איתמר תודה ששחטה לשם תודת חבירו וכו', ובטעם דלא הוי שינוי בעלים עי' רש"י (ובקרן אורה), ותוס' ד"ה תודה, ועי' ליקוטי הלכות דשאני הכא שאינו מכוון לשם כפרת חבירו אלא קרבן חבירו, וע"ש עוד מה שהביא דעת הרמב"ם שזהו גופא המחלוקת כאן האם שינוי בעלים פוסל רק בזריקה או גם בשאר עבודות, וכ"פ להלכה עי' פסוהמ"ק טו' א' ובמל"מ שם.

תוד"ה הגה"ה פליג ארש"י וס"ל דרב חסדא איירי רק בתודה, ובבאור שיטת רש"י עי' צאן קדשים וקרן אורה.

רש"י ד"ה כשירה, עי' ברכת הזבח שיש לגרוס שלא שעלתה לבעלים לשם חובה, ובצאן קדשים הקשה עליו והביא ליישב את הגירסא ועי' רש"ש.

הרמב"ם פסוהמ"ק טו' יד' כתבו כתוס' ד"ה על מי, דאיירי בשחט עולה על מי שאין מחוייב בה, וביארו האחרונים שלולי הסברא שאין לך אדם מישראל וכו' גם היה עולה לבעלים לשם חובה, ועי' חי' רא"ל ה', ואבי עזרי שם ה"ד, שס"ל שאין חילוק בחטאת לעולה ובשניהם מעיקר הדין לא עלו לבעלים לשם חובה, ועי' חי' הגרי"מ, וע"ע אבן האזל שם.

ע"ב

איבעית אימא קרא איבעית אימא סברא, עי' טהרת הקודש למה שינה מדלעיל ב. שהקדים את הסברא לקרא.

רש"י ד"ה דווקא, ביאר ספיקו של רש"י ועי' שפ"א שדן דא"כ גם בשינוי קודש יש להסתפק כן, ועי' מים קדושים.

תוד"ה עולה, לכאורה כוונתם דכפרת עשה ביחס לכפרת חטאת היא כדורון, ועי' מג"א א' סק"ח, דאיירי על הנאמר בסמוך למה חטאת קודמת לעולה, ועל זה אמרין דאחר החטאת, העולה אינה אלא דורון, וע"ע דם זבחים.

פסח מנלן, ומסקנת הדברים דשינוי קודש יליף מ"ועשית פסח" ושינוי בעלים הוא מ-"ואמרתם זבח פסח", ואילו בירושלמי פסחים ה' ב' דורש שניהם לשינוי קודש בשיטה ובשאר עבודות, ושינוי בעלים יליף מק"ו מחטאת, ועי' רמב"ם פסוהמ"ק טו' יא' ובאמרי צרופה שם.

חטאת מנלן, עי' ירושלמי פסחים ה' ב' דבעי קרא דבהקטרה שלא לשמה לא יפסל, וקשה הא כל פסול בעלים הוא בע"מ לזרוק והקטרה היא לאחר זריקה, ועי' קרן אורה דמכאן מקור לשיטת הרמב"ם פסוהמ"ק טו' א' דפסול בעלים הוא בכל עבודות, ויש שיישבו על פי דברי האור שמח פסוהמ"ק ב' כו' שבדיעבד מתקיים הקטרה קודם זריקה ובזה שלא לשם בעלים כשר.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901